

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 12¹, 12², 12³, 12⁴, 12⁷
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 4¹, 4², 4³ STRAIPSNIAIS IR
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. Šiame įstatyme sąvoka „valstybinė maisto kontrolė“ atitinka sąvoką „oficiali kontrolė“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ši apibrėžta 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2017/625) (OL 2017 L 95, p. 1), 2 straipsnio 1 punkte.“

2. Papildyti 2 straipsnį 23 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„23. **Maisto klastojimas** – termino „suklastotas maistas“ apibrėžtyje nurodyti veiksmai.“

3. Papildyti 2 straipsnį 24 dalimi:

„24. **Suklastotas maistas** – maistas, ant kurio bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketės ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose tyčia ir (ar) siekiant ekonominės naudos klaidingai arba užmaskuotai pateikta, pakeista, pašalinta jį apibūdinanti informacija ir (ar) kurio sudėtyje natūraliai esančios arba įprastai naudojamos sudedamosios dalys tyčia ir (ar) siekiant ekonominės naudos pakeistos pigesnėmis ir (ar) kitomis neįprastai naudojamomis ar nesaugiomis sudedamosiomis dalimis taip, kad užmaskuotų tikrąją jo sudėtį ir (ar) suklaidintų vartotoją dėl tikrosios jo sudėties.“

4. Papildyti 2 straipsnį 25 dalimi:

„25. **Maistą reglamentuojantys teisės aktai** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 1 punkte.“

5. Papildyti 2 straipsnį 26 dalimi:

„26. **Gyvūninio maisto tvarkymo subjektai** – maisto tvarkymo subjektai, kurie tvarko gyvūninius produktus, kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, 1 priedo 8.1 papunktyje.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tvarkyti maistą galima tik Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka registruotų ir (ar) patvirtintų maisto tvarkymo subjektų, įrašytų į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos tvarkomus sąrašus, maisto tvarkymo vietose;“.

2. Papildyti 4 straipsnio 3 dalį 5 punktu:

„5) tvarkyti su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas galima tik Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka pateikusiems pranešimus su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams.“

3. Papildyti 4 straipsnį 4 dalimi:

„4. Teisės aktų reikalavimų, išskyrus saugos, neatitinkantis maistas gali būti perduotas labdarai ir (ar) paramai Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 4¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 4¹ straipsniu:

„4¹ straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų registracijos tvarka

1. Maisto tvarkymo subjektai, siekiantys registracijos, išskyrus subjektus, nurodytus šio Įstatymo 4² straipsnio 1 dalyje, privalo atitikti nustatytus maisto tvarkymo teisės aktų reikalavimus.

2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjektus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, registruoja arba neregistruoja ir informuoja apie priimtą sprendimą registruoti arba neregistruoti:

1) ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos, patikrinusi maisto tvarkymo vietos atitiktį maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, kai ketinama užsiimti mėsinių, žvejybos laivų (pirminė gamyba), mažais kiekiais gaminamų gyvūninio maisto produktų tiekėjų, gyvų žuvų tvarkymo prekyboje ar negyvūninių maisto produktų gamybos veikla;

2) kitais atvejais – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos, netikrinusi maisto tvarkymo vietas.

3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjektų neregistruoja, jeigu:

1) nepateikiami visi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai arba pateikti dokumentai neatitinka jų formai ir turiniui keliamų reikalavimų ir subjektas, pateikęs dokumentus, neištaiso Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodytų trūkumų per nurodytą terminą;

2) įvertinus maisto tvarkymo subjekto registruoti pateiktus duomenis ir dokumentus ar atlikus patikrinimą maisto tvarkymo vietoje nustatoma, kad maisto tvarkymo subjektai neatitinka nustatytų maisto tvarkymo teisės aktų reikalavimų.

4. Maisto tvarkymo subjektas apie registraciją arba apie tai, kad jis nebus registruojamas, informuojamas raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis. Tuo atveju, kai maisto tvarkymo subjektas yra neregistruojamas, turi būti nurodomi tokio sprendimo motyvai.

5. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registracijos galiojimą sustabdo:

1) Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai priėmus sprendimą dėl ūkio subjekto veiklos ar veiklų sustabdymo, kai maisto tvarkymo subjektas pažeidė teisės aktų reikalavimus;

2) jei gaunamas maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašymas sustabdyti registracijos galiojimą.

6. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registracijos galiojimo sustabdymą panaikina:

1) maisto tvarkymo subjektui pašalinus šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodytus pažeidimus ir Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai priėmus sprendimą dėl jo veiklos atnaujinimo;

2) maisto tvarkymo subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui pateikus Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai prašymą panaikinti maisto tvarkymo subjekto registracijos galiojimo sustabdymą, kai registracijos galiojimas buvo sustabdytas gavus maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašymą sustabdyti registracijos galiojimą ar kai suėjo maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašyme nurodytas registracijos galiojimo sustabdymo terminas.

7. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registraciją panaikina ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai:

1) maisto tvarkymo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo pateikia prašymą panaikinti registracijos galiojimą;

2) maisto tvarkymo subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos arba vykdoma veikla pasibaigė kitais teisės aktų nustatytais pagrindais. Kai įtariama, kad maisto tvarkymo subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos, tačiau šios dalies 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo pateiktas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka patikrinimą ir, nustačiusi, kad veiklos vykdymas galimai nutrauktas, raštu (registruotąja pašto siunta) ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis kreipiasi į maisto tvarkymo subjektą, informuodama apie ketinimą panaikinti registracijos galiojimą ir nustatydama 20 darbo dienų terminą informacijai apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą pateikti. Per šį terminą, negavus minėtos informacijos, registracijos galiojimas panaikinamas. Kai dokumentą, kuriuo informuojama apie ketinimą panaikinti registracijos galiojimą, pristatantis asmuo neranda maisto tvarkymo subjekto atsakingojo arba įgaliotojo asmens registruotoje maisto tvarkymo vietoje, šis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam maisto tvarkymo subjekto darbuotojui. Kai šioje dalyje nustatyta tvarka nurodyto dokumento įteikti nepavyksta, jis siunčiamas maisto tvarkymo subjekto registruotos maisto tvarkymo vietos adresu ir laikomas įteiktu praėjus 10 dienų nuo išsiuntimo;

3) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba yra priėmusi sprendimą pagal šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalį dėl ūkio subjekto veiklos ar veiklų uždraudimo;

4) nustatyta, kad maisto tvarkymo subjektui registruoti buvo pateikti tikrovės neatitinkantys dokumentai ir (ar) informacija, dėl kurių maisto tvarkymo subjektas negalėjo būti registruojamas;

5) maisto tvarkymo subjektas netenka teisės naudotis maisto tvarkymo vieta, kurioje buvo vykdoma maisto tvarkymo veikla. “

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 4² straipsniu

Papildyti Įstatymą 4² straipsniu:

„4² straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo tvarka

1. Gyvūninio maisto tvarkymo subjektai, išskyrus subjektus, nurodytus šio Įstatymo 4¹ straipsnio 3 dalies 1 punkte, ir daigus auginančios įmonės, siekiantys patvirtinimo, turi atitikti nustatytus maisto tvarkymo teisės aktų reikalavimus.

2. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, turi būti suteikiamas ir apie suteiktą patvirtinimą informuojama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos. Patvirtinimas suteikiamas tuo atveju, jeigu maisto tvarkymo subjektas atitinka maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Jeigu maisto tvarkymo subjekto patikrinimo metu Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nustato, kad subjekto infrastruktūra ir įranga atitinka maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus,

tačiau subjektas nesilaiko kitų nustatytų maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, maisto tvarkymo subjektui suteikiamas laikinasis patvirtinimas. Maisto tvarkymo subjektui suteiktas laikinasis patvirtinimas galioja ne ilgiau kaip 6 mėnesius, išskyrus žuvų perdirbimo laivus ir laivus šaldytuvus, plaukiojančius su Lietuvos Respublikos vėliava, kuriems suteiktas laikinasis patvirtinimas galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių. Ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo laikinojo patvirtinimo suteikimo Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, patikrinusi maisto tvarkymo subjektą ir nustatiusi, kad jis atitinka maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, suteikia jam patvirtinimą.

5. Kiekvienam patvirtintam maisto tvarkymo subjektui, įskaitant tuos, kuriems suteiktas laikinasis patvirtinimas, suteikiamas patvirtinimo numeris. Ši nuostata netaikoma daigus auginančioms įmonėms.

6. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, nesuteikiamas, jeigu:

1) maisto tvarkymo subjektas nepateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų ar pateikti dokumentai neatitinka jų formai ir turiniui keliamų reikalavimų ir jeigu subjektas, pateikęs dokumentus, neištaiso Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodytų trūkumų per nurodytą terminą;

2) maisto tvarkymo subjektas patikrinimo metu nepateikia šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų ar pateikia nevisiškai arba netinkamai įformintus dokumentus;

3) įvertinus maisto tvarkymo subjekto tvirtinti pateiktus duomenis ir dokumentus ar atlikus patikrinimą maisto tvarkymo vietoje nustatoma, kad maisto tvarkymo subjekto veiklos sąlygos neatitinka nustatytų maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

7. Maisto tvarkymo subjektą raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba informuoja apie patvirtinimą, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, arba apie tai, kad patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, nebus suteikiamas, nurodydama sprendimo motyvus.

8. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu:

1) maisto tvarkymo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo pateikia prašymą panaikinti patvirtinimą, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą;

2) maisto tvarkymo subjektas nevykdo veiklos ilgiau nei 4 mėnesius, o kai suteiktas laikinasis patvirtinimas – ilgiau nei 3 mėnesius (jei tai nesusiję su maisto tvarkymo subjekto gamybos patalpų rekonstravimu, atnaujinimu (modernizavimu), remontu ar darbo sezoniškumu) arba maisto tvarkymo subjekto vykdoma veikla pasibaigė kitais teisės aktų nustatytais pagrindais. Kai įtariama, kad subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos, tačiau šios dalies 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo pateiktas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka patikrinimą ir, nustatiusi, kad veiklos vykdymas galimai nutrauktas, raštu (registruotąja pašto siunta) ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis kreipiasi į maisto tvarkymo subjektą, informuodama apie ketinimą panaikinti patvirtinimą ir nustatydama 20 darbo dienų terminą informacijai apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą pateikti. Per šį terminą, negavus minėtos informacijos, patvirtinimas panaikinamas. Kai dokumentą, kuriuo informuojama apie ketinimą panaikinti patvirtinimą, pristatantis asmuo neranda maisto tvarkymo subjekto atsakingojo arba įgaliotojo asmens patvirtintoje maisto tvarkymo vietoje, šis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam maisto tvarkymo subjekto darbuotojui. Kai šioje dalyje nustatyta tvarka nurodyto dokumento įteikti nepavyksta, jis siunčiamas patvirtintos maisto tvarkymo vietos adresu ir laikomas įteiktu praėjus 10 dienų nuo išsiuntimo;

3) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba yra priėmusi sprendimą dėl ūkio subjekto veiklos ar veiklų uždraudimo;

4) nustatyta, kad maisto tvarkymo subjektui patvirtinti pateikti tikrovės neatitinkantys dokumentai ir (ar) informacija, dėl kurių jis negalėjo būti patvirtintas;

5) maisto tvarkymo subjektas netenka teisės naudotis maisto tvarkymo vieta, kurioje buvo vykdoma maisto tvarkymo veikla.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 4³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 4³ straipsniu:

„4³ straipsnis. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir (ar) tiekėjų notifikavimo (pranešimo) tvarka

1. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, prieš pradėdami teikti į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, taip pat pasikeitus notifikuojamai (pranešamai) informacijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai turi pateikti pranešimą, kuriame turi nurodyti su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo pavadinimą (juridiniai asmenys turi nurodyti ir juridinio asmens kodą, fiziniai asmenys – vardą ir pavardę), kontaktinius duomenis (telefoną, elektroninį paštą (jei yra), veiklos pobūdį (gamintojas ir (ar) tiekėjas, jeigu tiekėjas – ar produktai tiekiami iš Europos Sąjungos ar ne iš Europos Sąjungos valstybių narių), faktinės veiklos (gamybos ar sandėliavimo) vykdymo vietos adresą (ir elektroninės parduotuvės adresą (jei yra), vykdomos ekonominės veiklos rūšis bei gaminamų ir (ar) teikiamų į rinką produktų grupes.

2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, gavusi šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantį pranešimą, per 1 darbo dieną nuo pranešimo gavimo dienos pranešimo duomenis įtraukia į Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų sąrašą. Šis sąrašas skelbiamas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos interneto svetainėje.

3. Nustačiusi, kad pranešime pateikta ne visa privaloma pateikti arba netinkama informacija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja apie tai su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją bei nurodo, kad per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos, nepateikus reikiamos informacijos, prieš tai pateikta informacija nebus notifikuota.“

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Papildyti 6 straipsnį 3 dalimi:

„3. Draudžiamas maisto klastojimas ir draudžiama teikti į rinką suklastotą maistą.“

7 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, sužinoję, kad maistas gali būti nesaugus ir (ar) suklastotas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs, privalo nedelsdami nutraukti jų pateikimą į rinką, informuoti vartotojus, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir imtis kitų tinkamų veiksmų rizikai vartotojų sveikatai pašalinti.“

8 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sveikatos apsaugos ministerija pagal savo kompetenciją:

1) formuoja valstybės politiką maisto saugos bei su maistu ir mityba susijusių ligų prevencijos srityse ir koordinuoja jos įgyvendinimą;

2) reglamentuoja, kiek tai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams: geriamojo vandens (įskaitant natūralų mineralinį vandenį ir šaltinio vandenį) saugą ir kokybę, maisto teršalų, maisto priedų, fermentų, kvapiųjų medžiagų, ekstrahentų, maisto papildų, maisto papildymo vitaminais, mineralais ir kitomis medžiagomis, kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svariui kontroliuoti, apdoroto jonizuojančiąja spinduliuote, genetiškai modifikuoto, naujo maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugą, bendruosius maisto higienos ir informacijos apie maistą teikimo vartotojams (įskaitant teiginių apie maisto produktų sveikumą ir maistingumą vartojimą) reikalavimus; fizinių asmenų, tvarkančių maistą, sveikatos, sveikatos tikrinimo, privalomųjų higienos bei sveikos mitybos žinių reikalavimus ir jų įgijimo tvarką;

3) nustato ir derina kitų institucijų parengtas rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas, organizuotų kolektyvų maitinimo reikalavimus, atlieka gyventojų mitybos, su ja susijusio sergamumo bei gyventojų mitybos raštingumo stebėsenas, rengia sveikos mitybos rekomendacijas, ugdo sveikos mitybos įgūdžius, rengia ir tvirtina programas, skirtas gyventojų mitybai gerinti;

4) atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.“

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Žemės ūkio ministerija pagal savo kompetenciją:

1) formuoja valstybės politiką maisto produktų ir jų žaliavų kokybės, ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, Lietuvoje gaminamų produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo srityse ir koordinuoja jos įgyvendinimą;

2) nustato maisto, gaminamo pagal ES ir (ar) valstybės pripažintas kokybės sistemas, maisto sudėties ir kokybės, maistui skirtų augalų auginimo, pateikimo į rinką bei augalų apsaugos priemonių naudojimo ir kontrolės privalomuosius reikalavimus;

3) nustato specialiuosius maisto ženklinimo reikalavimus;

4) pati ar per įgaliotas institucijas atlieka šviežių vaisių ir daržovių nustatytų kokybės reikalavimų įgyvendinimo kontrolę;

5) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.“

3. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nustato specialius maisto saugos, maisto tvarkymo ir pateikimo į rinką higienos bei kontrolės, rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistemos diegimo maisto tvarkymo vietose privalomuosius reikalavimus, įvežimo į Europos Sąjungą tvarką;“.

4. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) vykdo Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų nustatytą su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamybos, perdirbimo, pateikimo į rinką ir įvežimo į Europos Sąjungą reikalavimų valstybinę kontrolę;“.

5. Pripažinti netekusiu galios 9 straipsnio 5 dalies 11 punktą.

6. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:

„6. Valstybės institucijos, siekdamos užkirsti kelią maisto klastojimui, koordinuoja savo veiksmus, bendradarbiauja ir keičiasi informacija.“

9 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinė maisto kontrolė yra atliekama Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka be išankstinio įspėjimo, išskyrus atvejus, kai toks įspėjimas yra pagrįstas ir būtinas, norint tinkamai atlikti valstybinę kontrolę, reguliariai, atsižvelgiant į riziką, pagal iš anksto parengtas ir patvirtintas programas (jose numatomas tikrinimų dažnumas ir kontrolės pobūdis), taip pat kilus

įtarimų, kad buvo pažeisti šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimai. Kontrolės metodai turi atitikti kontrolės tikslus. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, gavusi maisto tvarkymo subjekto prašymą atlikti valstybinę maisto kontrolę, sprendžia, ar valstybinė maisto kontrolė turi būti atliekama iš anksto įspėjus, ar ne. Jeigu nusprendžiama vykdyti valstybinę maisto kontrolę iš anksto įspėjus, sprendimas nepanaikina galimybės vykdyti valstybinę maisto kontrolę iš anksto neįspėjus.“

2. Papildyti 11 straipsnio 5 dalį 6 punktu:

„6) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka nepateikus ūkio subjektui teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos sprendimo atlikti kontrolinius pirkimus kopijos. Patvirtinta sprendimo atlikti kontrolinį pirkimą kopija ūkio subjektui pateikiama iš karto po atlikto kontrolinio pirkimo.“

3. Pakeisti 11 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimus, susijusius su maisto klastojimu, maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba jos nustatyta tvarka turi teisę pagal kompetenciją taikyti vieną ar kelias iš šių pateikimo į rinką ribojimo priemonių:

1) uždrausti pateikti į rinką suklastotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);

2) sustabdyti suklastoto maisto, nesaugaus (nesaugių) maisto ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminių (gaminčių) ir medžiagos (medžiagų) pateikimą į rinką;

3) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją susigrąžinti suklastotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ar medžiagą (medžiagas) iš vartotojų;

4) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją pašalinti suklastotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) iš rinkos;

5) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją sunaikinti suklastotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);

6) maisto tvarkymo subjektą įpareigoti pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir maistą padaryti saugų (perdirbti, nukenksminti ir kt.);

7) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją panaudoti maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) kitais, ne pirminės paskirties tikslais;

8) kitas įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytas priemonės.“

4. Pakeisti 11 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimų, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba savo nustatyta tvarka taip pat turi teisę pagal kompetenciją taikyti Reglamente (ES) Nr. 2017/625 nustatytas administracinio poveikio priemones:

1) laikiną maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo veiklos sustabdymą;

2) maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo veiklos uždraudimą;

3) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką sustabdymą;

4) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką uždraudimą.“

10 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„12 straipsnis. Valstybinės maisto kontrolės laboratorijos

1. Valstybinei maisto kontrolei atrinktų mėginių laboratorinius tyrimus atlieka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos paskirtos maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus atitinkančios laboratorijos.

2. Valstybinei maisto kontrolei mėginiai paimami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka ir tiriami galiojančiais tyrimo metodais. Valstybinės maisto kontrolės metu Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginius laboratoriniams tyrimams paima neatlygintinai.

3. Įvežamo į Europos Sąjungą maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų atveju mėginių tyrimų išlaidas apmoka maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai, iš kurių paimti mėginiai valstybinei maisto kontrolei kitais atvejais (kai mėginių tyrimo rezultatai neatitinka maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ar mėginiai paimti, remiantis informacija, gauta iš Europos Komisijos, Lietuvos ar kitų valstybių kompetentingų institucijų dėl maistą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų) – maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai, iš kurių paimti mėginiai valstybinei maisto kontrolei.“

11 straipsnis. Ketvirtojo¹ skirsnio pakeitimas

Pakeisti Įstatymo ketvirtojo¹ skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS¹ SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO NUOSTATŲ DĖL MAISTO AR SU MAISTU BESILIEČIANČIŲ GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ SAUGOS IR (AR) SUKLASTOTO MAISTO PATEIKIMO Į RINKĄ DRAUDIMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA“.

12 straipsnis. 12¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją gali taikyti rinkos ribojimo priemones, jeigu yra pagrindas manyti, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs vartotojų sveikatai ar gyvybei, ir kai gaminamas ir (ar) tiekiamas rinkai suklastotas maistas.“

13 straipsnis. 12² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12² straipsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„12² straipsnis. Baudos ir įspėjimai už šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga ir (ar) suklastoto maisto pateikimu į rinką

1. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, nustačiusi šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, maisto tvarkymo subjektui ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojui ir (ar) tiekėjui, pritaikiusi rinkos ribojimo priemones, skiria įspėjimus arba baudas. Nustačiusi šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto klastojimu, maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba skiria baudas. Vyriausybė patvirtina baudų, kurios išreikštos procentais nuo bendrųjų ūkio subjekto gautų praėjusiais ūkiniais metais pajamų, už suklastoto maisto gamybą ir pateikimą į rinką, dydžio nustatymo tvarkos aprašą. Duomenis, reikalingus baudoms apskaičiuoti, pateikia maisto tvarkymo subjektas ir kompetentingos institucijos.

2. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, skiriamas įspėjimas arba nuo 300 iki 3 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, skiriama nuo 3 000 iki 14 000 eurų bauda.

3. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, už įpareigojimo nutraukti jų pateikimą į rinką nesilaikymą skiriama nuo 1 000 iki 5 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, už įpareigojimo nutraukti jo realizavimą nesilaikymą skiriama nuo 2 000 iki 6 000 eurų bauda.

4. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, nevykdantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimų pašalinti nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas iš rinkos ar jį (juos) sunaikinti, skiriama nuo 2 000 iki 6 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, nevykdantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimų pašalinti suklastotą maistą iš rinkos ar jį sunaikinti, skiriama nuo 3 000 iki 7 000 eurų bauda.

5. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) padarė žalos vartotojo sveikatai, skiriama nuo 3 000 iki 12 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) padarė žalos vartotojo sveikatai, skiriama nuo 6 000 iki 20 000 eurų bauda.

6. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, skiriama nuo 6 000 iki 24 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, skiriama ne didesnė negu 15 procentų bendrųjų metinių pajamų, gautų praėjusiais ūkiniais metais, dydžio bauda. Ši bauda negali būti mažesnė nei 7 000 eurų.

7. Įspėjimų ir baudų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.“

14 straipsnis. 12³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12³ straipsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„12³ straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės ir atsakomybė lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ar tiekėjas neatsako už nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto pateikimą į rinką, jeigu įrodo, kad:

1) jis nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto į rinką nepateikė;

2) maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos tapo nesaugūs (nesaugūs) vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai, neatsargiai gabenant ar saugant (sandėliuojant) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas dėl kitų nuo maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo arba tiekėjo valios nepriklausančių priežasčių;

3) tuo metu, kai nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos buvo pateikti į rinką, mokslo ir technikos pažanga nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą riziką;

4) vartotojas naudojo su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminius) ir medžiagą (medžiagas), pažeisdamas vartojimo taisyklės, atsargumo priemonės bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

5) maisto produkto (produktų) ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminio (gaminų) ir medžiagos (medžiagų) pavojingas savybes nulėmė nenugalima jėga.

2. Skirdama įspėjimą ar baudą ir nustatydamą baudos dydį, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

3. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis yra šios:

1) asmuo, prisipažino padaręs šiame įstatyme numatytą pažeidimą ir nuoširdžiai gailisi;

2) asmuo padėjo pažeidimą išaiškinti;

3) asmuo savo noru atlygino vartotojams padarytą žalą;

4) nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos ir (ar) suklustotas maistas buvo sulaikyti ir neišplatinti maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo iniciatyva.

4. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) asmuo pakartotinai per vienus metus nuo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimo skirti nuobaudą įsiteisėjimo dienos padarė šio įstatymo 12² straipsnyje nurodytus pažeidimus;

2) neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams padarytą žalą;

3) maisto tvarkymo subjektas, sužinojęs, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti ar yra nesaugūs ir (ar) maistas suklustotas, apie tai neinformavo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, ir kai maisto tvarkymo subjektas juos toliau teikė į rinką.“

15 straipsnis. 12⁴ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12⁴ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12⁴ straipsnis. Baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 12² straipsnyje numatytas baudas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali skirti ne vėliau kaip per dvejus metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaiškėjimo dienos.“

16 straipsnis. 12⁷ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12⁷ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 12² straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos paskyrimo. Atsižvelgdama į administracinę atsakomybę traukiamo asmens materialinę padėtį ir į kitas reikšmingas aplinkybes, asmens rašytiniu prašymu, kai jis pateikia įrodymus (pvz., nekilnojamojo ir kilnojamojo turto pažymas, turto deklaracijas, pažymas apie darbo užmokestį ir gaunamas socialines išmokas), Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, priimdama nutarimą byloje ir atsižvelgdama į gautą rašytinį asmens prašymą dėl baudos mokėjimo dalimis, paskirtos baudos dydį, gali leisti paskirtą baudą sumokėti dalimis per nustatytą laikotarpį, ne ilgesnį negu dveji metai.

Po nutarimo priėmimo paskirtos baudos mokėjimo tvarkos klausimai sprendžiami Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme nustatyta tvarka. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, paskirtos baudos mokėjimas dalimis netaikomas.“

17 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo priedą 4 punktu:

„4. 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (OJ L 95, 7.4.2017, p. 1–142).“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Žemės ūkio ministras
Giedrius Surplis
2018-11-28

Žemės ūkio ministerijos
Teisėkūros ir atstovavimo
skyriaus vadovė
Andrius Buriėga
2018-11-28

Violeta Leščinskienė
2018-11-28